

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

AA3 විභාගය - 2017 ජනවාරි

(AA34) ක්‍රියාවලීන්, පාලනයන් සහ විගණනය

(Processes, Controls and Audit)

- අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් (අවබානයෙන් කියවිය යුතුය):

2017-01-21

පසුවරු

[1.45 – 5.00]

- (1) දි ඇත් කාලය : කියවීම සඳහා - එනැඩ් 15 ඩී.
උත්තර ලිඛිම සඳහා - පැය 03 ඩී.
- (2) සියලුම ප්‍රශ්න වලට උත්තර සැපයිය යුතු වේ.
- (3) තැලුම් කරන දී මාධ්‍යයෙන්, එක්ස්ප්‍රෝවක් පමණක්, මා වෙත සපයන දී පොත්වල උත්තර ලියන්න.
- (4) ගණනය කිරීම් සහ පෙරැව අමුණන්න. උපකුලුන කිසේක් ඇගෙන්, එවා පැනදිලිව දක්වන්න.
- (5) වැඩසටහන් ගැනීමේ කළ නොහැකි ගණක යන්නා පමණක්හාටින කිරීමට ඉඩ දෙනු ලැබේ.
- (6) අර්ථකාලීන සහිත කළ යුතු ත්‍රියා පරික්ෂා ලැයිස්තුව අමුණා ඇත. සැම ප්‍රශ්නයක් කළ යුතු ක්‍රියාවලීන් යුතුකාන වේ. කළ යුතු ත්‍රියා පරික්ෂා ලැයිස්තුවේ එම ත්‍රියාව සඳහා දි ඇත් අර්ථකාලීන පදනම් කරගත් අයදුම්කරුවන් මිනෝන් ප්‍රශ්නය සඳහා අවශ්‍ය උත්තර සැපයිය යුතුය.
- (7) උග්‍රු 100.

පිටු ගණන : 07
ප්‍රශ්න ගණන : 09

A කොටස

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න හතර (04) කි.

(මුළු ලක්ෂණ 20)

01 වත ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත යුතිවෙබ් ලංකා (පොදුගලීක) සමාගම, ඔවුන්ගේ පාදක කරගත් යුතිවෙබ් ඉන්වරතුපතල් සමාගමේ පර්පාලිත (subsidiary) සමාගමකි. සීමාසහිත යුතිවෙබ් ලංකා (පොදුගලීක) සමාගම, යුතිවෙබ් ඉන්වරතුපතල් සමාගමේ සය්ස්පාලිත ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා මෘදුකාංග වැවසටහන් සංවර්ධනය කිරීමේ නිරන්තර සිටි. සමාගමට ආදායම් ලැබෙනෙන් විද්‍යුත් මුදල් වලිනි.

සීමාසහිත යුතිවෙබ් ලංකා (පොදුගලීක) සමාගමේ ව්‍යාපාරක කටයුතුවලට බලපානු ලබන ආර්ථික සාධක තුනක්(03) සහ තාක්ෂණීක සාධක දෙකක්(02) සඳහන් කරන්න.

(ලක්ෂණ 05)

02 වත ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත රෝමොබයිල් (පොදුගලීක) සමාගම, ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකතන විකිණීමේ ව්‍යාපාරයක නිරන්තර සිටියි. අභ්‍යන්තර අව්‍යානම් සහ බාහිර අව්‍යානම් යන දෙයාකාරයෙන්ම ව්‍යාපාරයට බලපෑම් සිදුවන අතර, අව්‍යානම් සම්පූර්ණයෙන්ම මග හරවා ගැනීමට සමාගමට නොහැකි වේ.

- (A) සීමාසහිත රෝමොබයිල් (පොදුගලීක) සමාගමට බලපෑම් කළ ගැකි අභ්‍යන්තර අව්‍යානම් තුනක්(03) සඳහන් කරන්න.
- (B) සීමාසහිත රෝමොබයිල් (පොදුගලීක) සමාගමේ අව්‍යානම් අවම කිරීම සඳහා (to mitigate) යොදාගත ගැකි ගිල්පිය කුම වර්ග දෙකක්(02) ලැයිස්තුගත කරන්න.

(ලක්ෂණ 03)

(ලක්ෂණ 02)

(මුළු ලක්ෂණ 05)

03 වන ප්‍රශ්නය

මෙහෙයවීම, අධික්ෂණය සහ සමාලෝචනය (direction, supervision and review) යනු තනි තනි විගණකයන් හි තත්ත්ව පාලනය සඳහා සලකා බැලිය යුතු ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි වේ. තනි විගණක කාර්යයක තත්ත්ව පාලනය සඳහා සහතිකවීමේ හැඳුල්කරු (engagement partner) විසින් අවසාන වගයෙන් වගකිව යුතු වන්නේය.

- (A) විගණක හැඳුල්කරු විසින් මෙහෙයවීම යටතේ විගණක කණ්ඩායමේ සාමාජිකයන්ට සන්නිවේදනය කළ යුතු කරුණු තුනක්(03) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03)

- (B) විගණකයක් කරගෙන යාමේදී අධික්ෂණය යටතට ඇතුළත් කළ යුතු කාර්යයන් දෙකක්(02) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02)
(මුළු ලකුණු 05)

04 වන ප්‍රශ්නය

අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය යනු සංවිධානයේ අරමුණු සහ ඉලක්ක ඉඩකර ගැනීමට සංවිධානයට උපකාරවීම සඳහා කළමනාකරණය විසින් හඳුන්වා දී ඇති ක්‍රියාවලින් වේ. කොමේස් (Committee of Sponsoring Organizations - COSO) අනුව අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක සංරචන පහක් නිබා. පාලන පරිසරය (control environment) සහ පාලන ක්‍රියාකාරකම් (control activities) යනු කොමේස් හි සංරචන පහ අනුරෙන් දෙකකි.

- (A) "පාලන පරිසරය" (Control Environment) යනුවෙන් අදහස් කරනු ලබන්නේ කුමක්දූයේ පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02)
- (B) පාලන ක්‍රියාකාරකම් තුළ ඇතුළත් වන අභ්‍යන්තර පාලන වර්ග තුනක්(03) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03)
(මුළු ලකුණු 05)

A කොමේස් අවසානය

B කොටස

අනිවාර්යය ප්‍රශ්න තුන (03) කි.

(මුළු ලකුණු 30)

05 වන ප්‍රශ්නය

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ගිල්පිය ආයතනයේ සාමාජිකයන් (AAT members) විසින්, ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ගිල්පිය ආයතනය විසින් නිකුත් කර ඇති අවාරධර්ම සංග්‍රහයෙහි (Code of Ethics) අවශ්‍යතාවයන්ට, අනුකූල විම අවශ්‍ය වේ.

මෙහෙයුම් කළ යුතු දූ:

- (A) ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ගිල්පිය ආයතනයේ සාමාජිකයන්ට අදාළ වන මූලික මූලධර්ම (fundamental principles) හතරක්(04) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04)
- (B) මූලික මූලධර්ම වලට අනුකූල වීමේදී ඇතිවන පහන සඳහන් තර්ජන (threats) පැහැදිලි කරන්න:
(a) ස්වයං අල්ම මත තර්ජනය (Self-interest).
(b) උපදේශන මත තර්ජනය (Advocacy).
(c) සුහදිකිලි වීමේ තර්ජනය (Familiarity). (ලකුණු 06)
(මුළු ලකුණු 10)

06 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත ලේවස් ගැපන්ස් (පොදුගලික) සමාගම කාන්තා ඇගල්ම් සිල්ඩර ව්‍යාපාරයක තිරත්ව සිටි. සමාගමේ ගනුදෙනු කරුවත් වනුයේ ප්‍රධාන වගයෙන් ම ඉහළ ආදායම් උත්පාදනය කරන පාර්ශවයන්ය. සැම මාස 6 කට වරක් සමාගම නව මෝස්තර එකතු කරනු ලැබේ. රට පසු, වට්ටම් කළ මිල ගණන් යටතේ පැරණි මෝස්තර වල ඇදුම් විකුණු ලැබේ. සීමාසහිත ලේවස් ගැපන්ස් (පොදුගලික) සමාගමේ, ප්‍රධාන කොටස්හිමියන් දෙදෙනා විසින් මෙම සමාගම කළමනාකරණය කරනු ලැබේ. 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සමාගමේ විගණකයන් වන SP ඇයෙකුයෙක්, පහත සඳහන් කරගෙන ඇත:

- (1) පසුගිය වර්ෂයේ සිට නොවිකිණෙන (non-moving) අයිතම ලෙස රු. මිලියන 50 ක් වටිනා ඇගල්ම් ඉතිරිව තිබුණි. කොසේවෙන්, ඒ සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ප්‍රතිපාදන සලසා තොතිබුණි. නොග, පිරිවය මත අය කරනු ලැබේ. නොවිකිණෙන අයිතම වල ගුද්ධ උපලබාධි අය ගණකාධිකාර විසින් ඇයෝගමේන්තු කරන ලද අතර, එය රු. මිලියන 20 කට ඇයෝගමේන්තු කර තිබුණි. විගණක විසින් මෙම ගණනය කිරීමේ සාධාරණ බව ස්වාධීනව පරින්පා කරන ලද අතර ගැටළු සහගත කිසිවක් අවබාන්යට ලක්වී නොතිබුණි.
- (2) 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වන සීමාසහිත ලේවස් ගැපන්ස් (පොදුගලික) සමාගමේ විගණනයෙහි සමස්ථ ප්‍රමාණාත්මක මට්ටම (overall materiality level) රු. මිලියන 18 ක් වෙතැයි ඇයෝගමේන්තු කර ඇති අතර, එය යෝගා ආකාරයෙන් ගණනය කර ඇත.
- (3) කොටස්හිමියන්ගේ අපේක්ෂාව වන්නේ මෙම ව්‍යාපාරයෙන් තියන ලාභාංශ ලබාගැනීමයි.

එහි විසින් කළ යුතු දූ:

- (A) ඉහත විස්තර කරන ලද ගැටළු නිසා සීමාසහිත ලේවස් ගැපන්ස් (පොදුගලික) සමාගමේ 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා විගණක වාර්තාව කෙරෙහි ඇතිවත බලපෑම (impact) තක්සේරු කරන්න. (ලකුණු 04)
- (B) එකිනෙක සඳහා යෝගා උදාහරණයක් බැඟින් දක්වමීන් කරුණක් අවබාරණය කිරීමේ උදාහරණයක් සහිත විගණන වාර්තාවක් (an audit report with emphasis of matter paragraph) විකරණය කළ විගණන වාර්තාවක් (a modified audit report) වෙනස්කොට දක්වන්න. (ලකුණු 06)
(මුළු ලකුණු 10)

07 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත මොනාවි (පොදුගලික) සමාගම (මොනාවි) සිල්ඩර වෙළඳාමෙහි යෙදී සිටි. ව්‍යාපාරියක් සඳහා අරමුදල් ලබා ගැනීමට බැංකුවක් සමග මොනාවි ගිවිසුමකට එළඹුණි. ගිවිසුමේ ප්‍රතිපාදන අනුව, අර්ථ වාර්ෂිකව (bi-annually) පිළියෙළ කරනු ලබන ගිණුම් ප්‍රකාශන, මොනාවි විසින් බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කළ යුත්තේ ගිවිසුමේ ඇති නිර්ණායකයන් අනුව වේ. මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනයට යටත් කළ යුතු වේ.

එමතියා, මොනාවි හි කළමනාකාරීත්වය විසින් සහනිකාවීමේ කාර්යභාරයක් (assurance engagement) සිදුකර, විශේෂ අරමුණුගත මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව වාර්තාවක් නිකුත් කරන ලෙස S සහ S සමාගමෙන්, ඉල්ලා සිටින ලදී.

එහි විසින් කළ යුතු දූ:

සහනිකාවීමේ කාර්යභාරයක ප්‍රධාන මූලිකාංග (key elements) පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 10)

C කොටස

අතිවාර්යය පූජ්‍ය දෙක (02) කි.

(මුළු ලක්ෂණ 50)

08 වන පූජ්‍යය

- (A) සීමාසහිත SSI (පොදුගලික) සමාගම, (SSI) විදේශීය වෙළඳපාල සඳහා පාවහන් නිෂ්පාදනයෙහි නිරත වූ සමාගමකි. දැනට එහි කර්මාන්තකාලා සේවකයන් 300 ක් සේවකයෙහි යොදාවා සිටී. පැමිණීම සටහන් කිරීම සඳහා එක් එක් සේවකයාට පනව් කාඩ් පතක (punch card) නිකුත් කර තිබේ. එක් එක් සේවාමුරය ආරම්භයේදී හා අවසානයේදී පනව් කාඩ් පත යන්ත්‍රයේ සටහන් කළ යුතුය. කෙසේවෙතත්, සේවයාත්මක ව්‍යුහාත්මක කොරෝනා නිසා සහ කිසිවෙකුට වේලාව වෙනස් කළ තොහැකි නිසා, මෙම ක්‍රියාවලිය කිසිම තිබාරෝකුගේ අධික්ෂණයකට ලක් තොවේ.

සමාගමේ සියලුම අදුන් පනවීම් මානව සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සිදුකෙරෙන අතර, අදුන් සේවකයන් වැටුප් සැකසීමේ පද්ධතියට (payroll system) ඇතුළත් කිරීම කරනු ලබන්නේ මානව සම්පත් විධායක විසිනි.

අතිකාල ගෙවීම් ද වැටුප් සැකසීමේ පද්ධතිය මගින් ගණනය කරනු ලබන අතර, මසකට දෙවනාවක් ගෙවීම් කරනු ලැබේ. අතිකාල ගෙවීම් කළ පසු නිරවද්‍යතාවය පරික්ෂා කිරීම සඳහා අතිකාල වාර්තා නිෂ්පාදන අධික්ෂණයක් වෙත යවතු ලැබේ.

පැමිණීමේ වාර්තා මත පදනම් ව සේවකයන්ට පැමිණීමේ ප්‍රසාද දීමිනා ගෙවතු ලැබේ. ගෙවිය යුතු ප්‍රමාණයන් නිෂ්පාදන අධික්ෂණයන් විසින් නිරණය කරනු ලබන අතර වැටුප් ලිපිකරු විසින් එම ගණන් වැටුප් සැකසීමේ පද්ධතියට ඇතුළත් කරනු ලැබේ.

සියලුම කර්මාන්තකාලා සේවකයන්ට මූදලින් වැටුප් ගෙවීම් කරනු ලබන අතර, වැටුප් ලිපිකරු විසින් වැටුප් පැකැටුව (pay packets) සේවකයන් ඇතරේ බොඩාදෙනු ලැබේ. ඔහු කර්මාන්තකාලාවේ සියලුම සේවකයන් පුද්ගලිකට දන්නා බැවින් ඔහු විසින් කරනු ලබන ගෙවීම් සඳහා වැටුප් බාර දැන් බවට ලියවිල්ලක් ලබා තොගනී.

මෙම විසින් කළ යුතු දා:

- ඉහත විස්තර කර ඇති වැටුප් සැකසීමේ පද්ධතියේ (payroll system) පවතින අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හතරක්(04) හඳුනා දැක්වන්න. (ලක්ෂණ 04)
- ඉහත (a) හි හඳුනාගත් එක් එක් දුර්වලතාවය SSI හි කළමනාකාරීත්වය විසින් මහඟරවා ගන්නේ කෙසේදැයි යන්නට නිරදේශයක් බැහින් සඳහන් කරන්න. (ලක්ෂණ 04)
- පරිගණකගත වැටුප් සැකසීමේ පද්ධතියක් භාවිත කිරීම ආරක්ෂා ඇති ප්‍රධාන අවදානම් දෙකක්(02) සඳහන් කරන්න. (ලක්ෂණ 02)
- (d) (i) වැටුප් සැකසීමේ පද්ධතියේ අන්තර්ගත සහ එයට ඇතුළත් කරනු ලබන තොරතුරු ගක්තිමත් කිරීමට සහ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා SSI හි කළමනාකාරීත්වයට ස්ථාපිත කළ හැකි පොදු පාලනයන් (general controls) තුනක්(03) හඳුනා දැක්වන්න. (ලක්ෂණ 03)
- (ii) වැටුප් සැකසීමේ පද්ධතියේ අන්තර්ගත සහ එයට ඇතුළත් කරනු ලබන තොරතුරු ගක්තිමත් කිරීමට සහ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා SSI හි කළමනාකාරීත්වයට ස්ථාපිත කළ හැකි යෙදුවුම් පාලනයන් (application controls) දෙකක්(02) හඳුනා දැක්වන්න. (ලක්ෂණ 02)

- (B) 2016 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සීමාසහිත පෙරේරා වෙතින් (පොදුගැලීක) සමාගමේ විගණකය භාර ජෝජියා සම්බන්ධ වන අතර, සමාගමේ 2016 මාර්තු 31 සහ 2015 මාර්තු 31 දිනයන්ගෙන් අවසන් වර්ෂ සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් පහත ගේප උප්‍රවා ගන්නා ලදී:

	2016 (රු.)	2015 (රු.)
විකුණුම්	1,005,630	700,250
විකුණුම් පිරිවැය	(553,000)	(357,120)
දුල ලාභය	452,630	343,130
දේපල, පිරියන හා උපකරණ - පිරිවැයට	8,000,000	500,000
වෙළඳ තෙකුතියේ	209,500	116,700
බඳු තෙකුතිය	350,000	500,000

- (1) සමාගමේ තෙකුතියන් 5 දෙනෙකු පමණක් සිටි. එක් තෙකුතියකුගෙන් ලැබිය යුතුව තිබූ ගේපය බොල්කොයක් ලෙස ලියාහරින ලදී. සම්බන්ධ විසින් පසු තෙකුතිය නිර්වුල් කිරීම පරික්ෂා කිරීම සඳහා තෙකුතියන් තුන් දෙනෙකු තොරාගත් අතර, එම තුන් දෙනාම, පියවීම් කිසිවක් පසුව සිදුකර නොතිබුණි.
- (2) යන්ත්‍ර සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු වැනිවිමක් සිදුවී තිබූ බව දේපල, පිරියන හා උපකරණ පිළිබඳව වූ මූලික විශ්ලේෂණාත්මක සමාලෝචනයේදී සම්බන්ධ පිරිය අවධානයට ලක් කර තිබුණි.
- (3) සම්බන්ධ පිරිවැයි තෙකුතිය ගිවිසුම පරික්ෂාවට ලක් කරන ලදී.

එහ විසින් කළ යුතු දා:

- (a) ඉහත (1) සිට (3) දක්වා වූ අයිතම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් සහ යෝගා විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම සඳහා සම්බන්ධ විසින් ඉටුකළ යුතු අනිරේක විගණන පටිපාටි දෙකක්(02) බැහිත් හඳුනා දක්වන්න. (ලකුණු 06)
- (b) උප්‍රවා ගත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දී ඇති තොරතුරු මත පදනම්ව, වෙළඳ තෙකුතියන් සහ දුල ලාභය සඳහා ඉටුකළ යුතු විශ්ලේෂණාත්මක පටිපාටිය බැහිත් හඳුනා දක්වන්න. (ලකුණු 02)
- (c) කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ගිණුම ගේපයන් පිළිබඳ සැදුහුම් (assertions) දෙකක්(02) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02)
(මුළු ලකුණු 25)

09 වත ප්‍රශ්නය

- (A) කිරීම්පාදන නිෂ්පාදනය කර විකිණීමෙන් යෙදී සිටින පරිපාලන සමාගමේ 3 ක් සහිත සීමාසහිත අභිතලේ ඩේරු ප්‍රොඩක්වස් (පොදුගැලීක) සමාගමේ (ADP) විගණකය බාර ජෝජියා ලෙස ඔබ පත්කර ඇත. ADP, බෙතෙක් විගණන සමාගමට අදාළතෙන් එකතු වූ විගණන යෝජායකයෙකි.

සමාගමේ ගණකාධිකාර වර්ෂ අවසානයට මාස 2 කට පෙර, සේවයට බැඳුවාගත් කෙනෙකි. වර්තමාන ගණකාධිකාර වර්ෂය තුළ ගණකාධිකාර තත්ත්වත පත්කරගන්නා ලද 3 වන තැනුත්තාය. තවද ඔහු වෘත්තීය සුදුසුකම් ලබාගත් තැනුත්තෙනෙකු ද නොවේ.

"ව්‍යුමෝ" නම් වූ අදාළත් තරගකරුවෙකු ADP කර්මාන්තයට මත වී ඇති බව අලේවී කළමනාකරු විසින් සඳහන් කරන ලදී. ප්‍රවාරණ සහ ප්‍රවර්ධන කටයුතු සඳහා විශාල ආයෝජනයක් කර ඇති ව්‍යුමෝ වෙළඳපොල තුළ සැලකිය යුතු තොටසක් අන්තර් කරගෙන ඇත. එමනිසා, ADP නිෂ්පාදන වලට ඇති ඉල්ලුම සිගු ලෙස පහත බස්මීන් තිබේ.

සම්බන්ධීත පාර්ශව ගනුදෙනු තහවුරු කළ විට, අන්තර් සමාගම් වෙත සැලකිය යුතු විකුණුම් ප්‍රමාණයක් වර්ෂය අවසානයට ආසන්නව සිදුකර ඇති බව ඔබ හඳුනාගෙන ඇත. අදාළ සම්බන්ධීත පාර්ශවයන්ගේ සූදුවම සනාථ කිරීම් ලැබේ ඇති අතර, එවා ලෙපුර් ගේප සමග එකඟ වින්දු වේ.

ගෙවීම් සමාලෝචනය කිරීමේදී, සැලකිය යුතු තරම් ප්‍රමාණයක් නිතියෙකුට ගෙවා ඇති බව සොයාගෙන ඇත. එසේ වුවද, එම ගෙවීම් සඳහා ආධාරක ලියවිලි ද නිබේ.

ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ගිණුම් විධායකයෙක සිටි. ප්‍රදේශයේ කිර ගොවින්ගෙන් කිර එකතු කිරීමට සහ ඔවුන් වෙත ගෙවීම් කිරීමට ඔහු වගක්ව යුතු වේ.

එක විසින් කළ යුතු දූ:

- (a) විගණන අවදානම යනුවෙන් අදහස් කරනු ලබන්නේ කුමක්දැයී පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02)
- (b) ADP සහ එහි පරිසරය පිළිබඳව ඔබ අවබෝධයක් ලබා ගත යුතු ක්ෂේත්‍ර (areas) තුනක්(03) ලුයිස්තුගත කරන්න. (ලකුණු 03)
- (c) ADP හි විගණනය ඉටුකිරීමේදී සැලකිය යුතු තරම් අවදානම් පෙන්තුම් කෙරෙන ක්ෂේත්‍ර හතරක්(04) පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 08)
- (d) ADP හි ස්ථාවර විගණන ගොනුවේ ඔබ විසින් අනුලත් කරනු ලැබිය හැකි තොරතුරු වර්ග දෙකක්(02) ලුයිස්තුගත කරන්න. (ලකුණු 02)

(B) සීමාසහිත MN (පොදුගැලික) සමාගමේ විගණනය හාර ජේප්ස්යා මෙය. එහි ඉඩම් අයය කිරීම සඳහා සීමාසහිත MN (පොදුගැලික) සමාගම ප්‍රත්‍යාගැණන ආකෘතිය (revaluation model) භාවිත කරයි. ප්‍රත්‍යාගැණනයෙන් වර්ෂ 5 කට පසු ඉඩම් වල වෙළෙදපොල අයය සැලකිය යුතු තරම් වැඩිවි ඇති බව කළමනාකරණය හඳුනාගෙන ඇත. එමනිසා කළමනාකරණය විසින් ප්‍රවර්තන වර්ෂයේදී තැවත ප්‍රත්‍යාගැණනයක් සිදුකරන ලදී. AB බැඳුවරස් විසින් ඉඩම් අයය කිරීමේ ඇගයීම් සිදුකරන ලදී. ඇගයීම් වාර්තාවේ පිටපතක් ඔබ වෙත ද සපයා ඇත.

සමාගම එහි ගොඩනැගිලි අයය කිරීම සඳහා පිරිවැය ආකෘතිය (cost model) භාවිත කරයි. ජල ගැලීම් නිසා එක් ගොඩනැගිල්ලක කොටසකට හානි වි නිබේ. එමනිසා සමාගම හානිකරණය සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා ඇත. හානිකරණ ප්‍රතිපාදනය සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයෙන් නියෝගනයක් ඔබ ලබාගෙන ඇත.

එක විසින් කළ යුතු දූ:

- (a) ඉඩම් ඇගයීම් සමාලෝචනයේදී ඉටුකළ යුතු විගණන පටිපාටි දෙකක්(02) ලුයිස්තුගත කරන්න. (ලකුණු 04)
- (b) "කළමනාකරණයේ ලිඛිත නියෝගනයක්" යන්නෙන් අදහස් කරනු ලබන්නේ කුමක්දැයී සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02)
- (c) විගණන සාක්ෂියක් ලෙස කළමනාකරණ නියෝගනයක ගුණාත්මකභාවය සහ විශ්වසනීයභාවය පිළිබඳව විමසන්න. (ලකුණු 04) (මුළු ලකුණු 25)

කළ යුතු ක්‍රියා පරීක්ෂා ලැයිස්තුව

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
01 මට්ටම අවබෝධය වැදගත් තොරතුරු ආවර්ථනය සහ පැහැදිලි කිරීම.	නිරවත්තය කරන්න	ස්වභාවය, විපය පෙළය හෝ තොරුම නිශ්චිතව ප්‍රකාශ කිරීම.
	අදින්ත	හැඩයක් හෝ රුපසටහනක් ගෙන හැර දැක්වීම.
	හඳුනා දක්වන්න	යමක් මතා සැලැකිලුමත් විමක්ත් අනතුරුව හඳුනා ගැනීම හෝ තහවුරු කිරීම හෝ තොරු ගැනීම.
	ලැයිස්තුගත කරන්න	විස්තර කිරීමක් තොරව අදාළ කරුණු එකින් එක වෙනයෙන් ලියා දැක්වීම.
	සම්බන්ධ කරන්න	තාර්කික හෝ හේතු කාරක සම්බන්ධතාවය පෙන්නුම් කිරීම හෝ තහවුරු කිරීම.
	සඳහන් කරන්න	යමක් සේවිර ලෙස පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කිරීම.
	ගණනය කරන්න	ගණීතමය ගණනය කිරීම.
	විමසන්න	අවසන් නිශ්චිතයකට පිවිසීම සඳහා විවිධ පැනිකව තරකාතුකුලව සවිස්තරව පරීක්ෂා කිරීම.
	පැහැදිලි කරන්න	අදාළ කරුණු සවිස්තරණමකට දැක්වීම.
	අර්ථකාත්තය කරන්න	අවබෝධයට පහසු සූපුරුදු පද මගින් අර්ථය ඉදිරිපත් කිරීම.
02 මට්ටම ගාවිතය ඉගෙනගත් පසුබීම තොවන පසුබීමක දැනුම ගාවිත කිරීම / සංවාන ගැටළු විසඳීම.	හඳුනාගත්න	සෙවීමෙන් හෝ ප්‍රයෝගික පැහැදිලිව ගැනීමකට එළුම්.
	සහජන් කරන්න	අදාළ කරුණු විස්තරණමකට සහජන් කිරීම.
	සාරාංශගත කරන්න	කරුණු වශයෙන් හෝ සාබානා වශයෙන් ප්‍රධාන කරුණු කෙටියෙන් දැක්වීම.

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
02 මට්ටම ගාවිතය ඉගෙනගත් පසුබීම තොවන පසුබීමක දැනුම ගාවිත කිරීම / සංවාන ගැටළු විසඳීම.	හාවිත කරන්න	ප්‍රයෝගිකව ගාවිතයේ යොදාන්න.
	නක්සේරු කරන්න	වට්නාකම, ස්වභාවය, හැකියාව හෝ ගුණාත්මක බව තිරණය කරන්න.
	ප්‍රදරුණය කරන්න	සුවිශේෂී ලෙස උදාහරණ සමග ඔප්පු කරන්න.
	ප්‍රස්තාර දක්වන්න	ප්‍රස්තාර මගින් නියෝග්තතය කරන්න.
	පිළියෙළ කරන්න	දී ඇති විස්තර සැලැසුමකට ගොනු කිරීම.
	ප්‍රමුඛතා දක්වන්න	වැදගත්කම, අනුමිලිවෙළ අනුව දක්වන්න.
	සයදන්න	තවත් දෙයක් සමග සංගත වේදුයි බැලීම.
	විසදන්න	ගණනය කිරීම හා / හෝ පැහැදිලි කිරීම හරහා විසඳුම් සෙවීම.

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
03 මට්ටම විශ්ලේෂණය අදාළයේ අනර සම්බන්ධතා ගොඩනගා සමාන අසමානතා බැලීම / විවෘත ගැටළු විසඳීම.	විශ්ලේෂණය කරන්න	විසඳුම් හෝ ප්‍රතිඵලය තිරණය කිරීම පිණීස විස්තරණමකට පරීක්ෂා කරන්න.
	සමානකම් බලන්න	සමානකම් සොයා ගැනීම පිණීස පරීක්ෂා කිරීම.
	අසමානතා බලන්න	අසමානතා හෝ වෙනස්කම් සෙවීම පිණීස පරීක්ෂා කිරීම.
	වෙනස්කොට දක්වන්න	යමක් තවෙකෙකින් වෙනස්කොට දක්වන දැනුනා ගැනීම.
	සැකිලුක් සේ දක්වන්න	සුවිශේෂී ලක්ෂණ සාරාංශ කොට දැක්වීම.